



# ŠUMVALDSKÉ NOVINY

MĚSÍČNÍK OBCE ŠUMVALD



## INFORMACE Z ÚŘADU

### Válka na Ukrajině

*Během posledních dvou let používám slova, která jsem předtím neznal (Kovid), anebo slova, která jsem si myslel, že nebudou u nás nikdy aktuální (povodeň, válka). Bohužel v Evropě po tragické válce v bývalé Jugoslávii napadlo nyní Rusko Ukrajinu. Jde o nepochopitelný a neomluvitelný způsob agrese na cizím území, který si Putin postupně připravoval anexí Krymu a podporou separatistů na Donbase. Putin stále spoléhá na to, že Západ nechce válčit s Ruskem, které je jadernou velmocí, ale přepočítal se s reakcí Ukrajinců, kteří i přes značnou přesilu ruské armády, jsou odhodláni bránit svou zemi za každou cenu. Odvaha Ukrajinců je neuvěřitelná a zaslouží si obdiv. Celý, převážně demokratický svět, jim vyslovuje podporu a okamžitě se zvedla velká vlna solidarity. Děkuji Vám všem, kterým není lhostejné toto velké utrpení se značnými ztrátami na životech, které nyní prožívají válkou zasažení obyvatelé Ukrajiny a pomáháte, jak jen můžete. Tato šílená situace jednoznačně potvrzuje, jak je důležité pro naši malou zemi členství v NATO a Evropské unii, které nám i přes všechny nedostatky dávají naději do budoucnosti žít ve svobodné a demokratické společnosti. Tyto těžké zkoušky, které nám život přináší, působí na každého z nás rozdílně. Nejsou to lehké situace, ale důležité je napanikařit a vážit si maličkostí a každého ve slušnosti prožitého dne. Věřme, že dobro zvítězí nad zlem a rozum nad šílenstvím a najde se co nejdříve mírové řešení. Přeji nám všem, aby lidský život byl opět to nejcennější, co máme.*

Josef Šenk, starosta obce

### Upozornění

**30. dubna 2022** končí splatnost poplatku za obecní systém odpadového hospodářství a také splatnost poplatku ze psů a za ŠN.

Prosíme občany, aby při platbách v hotovosti v pokladně obecního úřadu využívali v maximální možné míře úřední dny, tj. pondělí a středa, vždy od 7:00 do 10:45 a od 11:45 do 17:00 hodin.

### Svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu

V **sobotu 26. 3. 2022** proběhne svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu za těchto podmínek:

- \* odpad bude odebírán pouze od občanů Šumvaldu a Břevence takzvaně "z ruky do ruky", nikoliv sbírán z anonymních hromádek,
- \* **nebudou odebírány** střešní krytiny, stavební odpad, pneumatiky, vysloužilé elektrospotřebiče, oleje z domácností.

Sběrné vozy budou přistaveny v těchto časech:

8:00 - 8:25	u Rychty
8:30 - 9:25	dům služeb
9:30 - 9:55	horní konec u Dubového
10:00 - 10:25	Břevenc točna

### Jarní úklid vozovek

Jarní úklid vozovek obecním zametacím vozem, popřípadě vozem SSOK proběhne, pokud bude příznivé počasí, začátkem dubna. Prosíme Vás, abyste šetřili z chodníků, pokud budete chtít, smetli ke kraji vozovky. Hromádky však nedělejte, byla by to komplikace pro zametací vůz. Děkujeme!



### Biodpad

Svoz biodpadu bude zahájen **11. dubna!**

### Sběr starého železa v Šumvaldě

SDH Šumvald pořádá v **sobotu 9. dubna od 8:00 hodin** sběr starého železa.

Prosíme občany, aby železo připravili na hranici jejich pozemku v den sběru.

Děkujeme!

## SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

V březnu 2022 oslaví významné životní jubileum tito občané Šumvaldu:

Hartmannová Marie, č. 238	27. 3.	88 roků		Smékalová Alžběta, č. 157	7. 3.	63 roků
Vytršalová Anna, č. 377	10. 3.	87 roků		Brachtl Zdeněk, č. 29	28. 3.	63 roků
Bartoňková Marie, č. 227	25. 3.	86 roků		Jílek Zdeněk, č. 413	15. 3.	62 roků
Bradová Danuše, č. 253	27. 3.	85 roků		Janoušek Oldřich, č. 263	26. 3.	62 roků
Kaller Jan, č. 334	29. 3.	82 roků		Valigurová Anna, č. 346	10. 3.	61 roků
Malovaná Františka, č. 286	5. 3.	81 roků		Ošťádal Jiří, č. 55	5. 3.	60 roků
Horák Jan, č. 145	14. 3.	80 roků		Bahounek Miroslav, č. 171	31. 3.	60 roků
Štenclová Jaroslava, č. 230	26. 3.	80 roků		Nerušílová Milena, č. 368	16. 3.	59 roků
Urbášková Miroslava, č. 343	25. 3.	80 roků		Smékal Jindřich, č. 126	20. 3.	58 roků
Machalová Josefa, č. 298	19. 3.	78 roků		Ševčíková Jarmila, č. 382	31. 3.	58 roků
Vepříková Jiřina, č. 144	22. 3.	77 roků	Kupka Jiří, č. 394	26. 3.	57 roků	
Smrček Květoslav, č. 270	8. 3.	75 roků	Bartoněk Zdeněk, č. 166	22. 3.	56 roků	
Navrátil Jaroslav, č. 356	27. 3.	74 roků	Heřmanovský Ivo, č. 274	13. 3.	53 roků	
Vorlová Marie, č. 266	1. 3.	73 roků	Schusserová Kamila, č. 121	19. 3.	53 roků	
Ing. Krestýn František, č. 71	3. 3.	72 roků	Dubová Pavlína, č. 418	15. 3.	51 roků	
Solovský Jaroslav, č. 98	25. 3.	71 roků	Polcová Jana, č. 24	3. 3.	50 roků	
Blažek Lubomír, č. 375	17. 3.	69 roků	Sušeň Tomáš, č. 383	20. 3.	50 roků	
Brachtl Jan, č. 167	21. 3.	68 roků	Kokoška Miroslav, č. 86	21. 3.	50 roků	
Smékal František, č. 96	15. 3.	65 roků	Rotterová Renáta, č. 5	27. 3.	50 roků	

### Břevence:

Brücknerová Milada, č. 45	15. 3.	81 roků	Štoppl Rostislav, č. 16	24. 3.	65 roků
Habermann Miloslav, č. 6	9. 3.	73 roků	Štěpánek Pavel, č. 42	17. 3.	56 roků
			Kyselý Pavel, č. 77	10. 3.	55 roků

Redakce Šumvaldských novin se připojuje ke všem gratulantům a přeje do dalších let pevné zdraví a životní pohodu !

## PODĚKOVÁNÍ



Rodina Brachtlova děkuje za účast, květinové dary a slova útěchy na posledním rozloučení s paní Annou Brachtlovou.

## KULTURA

SRPŠ Šumvald Vás srdečně zve na

### PLES SRPŠ

19. března 2022 v kulturním domě v Šumvaldě  
Čas zahájení: 19:00 hodin

Hraje kapela FOFROVANKA  
Vstupné 100,- Kč.

Prodej vstupenek u pí. Zdenky Štybnerové  
V platnosti zůstávají i vstupenky zakoupené před dvěma lety.

Na program bude představení vycházejících žáků ZŠ.

Připravena bohatá tombola.



### Sběrná nádoba na tuky a oleje před obchodem v Šumvaldě změnila stanoviště

Oznamujeme občanům, že jsme byli nuceni změnit stanoviště nádoby na tuky a oleje z domácností před obchodem v Šumvaldě. Nově bude nádoba přemístěna k domu služeb, vedle kontejneru na textil.

**Co nás k tomu vedlo?** Mnozí lidé si totiž sběrnou nádobu pletli s popelnicí nebo odpadkovým košem a odhazovali do ní velké množství odpadků, z jedné třetiny tak byla naplněna komunálním odpadem, který sem rozhodně nepatří!!! (viz. fotografie pod článkem). Nádobu tedy zkušebně přesunujeme k domu služeb, aby stála dále od prodejny smíšeného zboží, kulturního domu a místa, kde zastavuje větší množství vozidel, abychom eliminovali potřebu některých jedinců odhazovat do ní odpadky. Nechceme se však nechat odradit od záměru efektivně třídit odpad hned při prvních neúspěších a chybách. Pokud se ovšem kvalita třídění olejů a tuků ani na tomto stanovišti v budoucnu neosvědčí, bude nádoba přesunuta na sběrné místo za dílnami pracovníků obecního úřadu, kde bude pod větším dohledem.

Prosíme občany, aby do sběrné nádoby vkládali pouze oleje a tuky z domácností, **slité do průhledných PET lahví, řádně uzavřených**, aby olej z plastových nádob nevytekl. **V žádném případě nelijte olej do sklenic**, i když sklenici s olejem do nádoby vložíte tak, aby se nerozbila, při vřazování dalších naplněných PET lahví dojde k jejímu rozbití a vylití obsahu. Chápeme, že je sice pohodlnější a praktičtější při vaření olej slévat do sklenic, protože mají širší hrdlo a olej z pánve se do nich lépe lije, navíc olej může být při slévání teplejší, ale z hlediska následného odevzdávání do sběrné nádoby a další manipulace při svozu jsou sklenice zcela nevhodující. Proto Vás moc prosíme o přelití olejů ze skleněných nádob před odevzdáním na sběrném místě do PET lahví.

Dále chceme poukázat na další nešvar, který se objevuje - tím jsou kanystry s tekutinami neznámého původu. Tyto kanystry nelze považovat za jedlé tuky a oleje z domácností, do sběrných nádob nepatří, firma je neodveze a obec za jejich likvidaci platí vysoké poplatky, což zbytečně prodražuje a navyšuje náklady na svoz odpadů.

Je nám této situace líto, protože na jednu stranu se snažíme pro občany zajistit vhodné podmínky pro třídění, umožnit šetrně a ekologicky se chovat k životnímu prostředí, ekonomicky se podílet na odpadové politice obce, přitom na druhou stranu je tato snaha zbytečně ničena nezodpovědnými a pohodlnými lidmi, kteří výrazně snižují úsilí poctivých občanů konat prospěšné věci. Nicméně věříme, že se nám podaří přes počáteční nedostatky a komplikace i tento způsob třídění odpadu postupem času vypilovat tak, jako se nám to daří u ostatních komodit - papíru, plastů a skla. Pro lepší dostupnost jsme nově umístili nádobu na sběr jedlých tuků a olejů na další stanoviště - na horní konec u Dubových.

Prosíme, chovejte se hezky k obecnímu majetku i veřejnému prostředí, je to naše společné prostředí, ve kterém žijeme. Konejme dobré a prospěšné věci, vytvořme si hezké podmínky pro život v obci a važme si toho!

(za obecní úřad Mgr. Eva Richterová)



### Kotlíkové dotace

Obrátila se na nás paní Kateřina Průchová z Oskavy č.p. 53, která se mimo jiné zabývá i pomocí s vyřízením kotlíkových dotací. Níže uvádíme její článek.:

#### **Kotlíkové dotace březen 2022**

Využijte závěrečný čas pro získání finanční podpory na nový tepelný zdroj výměnou za Váš starý kotel.

**Možná ještě nevíte**, že Olomoucký kraj připravil zvýhodněnou dotaci na pořízení nového kotle (případně tepelného čerpadla nebo plynového kotle) výměnou za Váš stávající starý kotel, který již přestal splňovat emisní normy.

**Možná ještě nevíte**, že dotace dosahuje 95% pořizovacích nákladů (v maximální výši, například u kotle, 130.000 korun) a že dotace je určena především pro důchodce a rodiny s dětmi, ale i pro další žadatele, kteří splní předepsané podmínky.

**Měli byste vědět**, že možnost předběžné registrace zájemců o dotaci skončí pravděpodobně v květnu tohoto roku. Na před-registraci, která výrazně zvýší šanci všech, kteří tak učiní, aby bezproblémově získali podporu, **zbývají** tedy reálně pouze **dva měsíce času**.

**Dobrá zpráva je**, že výměna kotle může v klidu proběhnout, až skončí topná sezóna a bude opět teplo a pokud o dotaci požádáte, na výměnu kotle dostanete nejméně ještě jeden rok času k dobru.

Pokud by vám přišla vhod pomoc s výměnou starého kotle, prosím kontaktujte nás na telefonním čísle 736 196 302.

## Montáž vodoměrů

Přibližně měsíc a půl již probíhají montáže vodoměrů v nemovitostech, k dnešnímu dni je připojeno již 81 objektů a postupně se zvyšuje odběr pitné vody z vodovodního řadu. **Upozorňujeme Vás, že vodoměrná sestava musí být připravena tak, aby umožňovala namontování vodoměru do vodorovné polohy s číselníkem nahoře.**

Při vpuštění vody z vodovodního řadu do stávajících rozvodů, je důležité důkladné propláchnutí celého systému, protože za dlouhé roky se nachází v rozvodech usazeniny, které se buď vyšším tlakem, anebo chlorem, který je obsažený v pitné vodě, mohou uvolňovat a způsobovat zakalení vody z kohoutku, anebo častější zanášení baterií. Proto jsme požádali dlouholetého pracovníka společnosti LITOLAB p. Josefa Rychlého (80 let) o vyjádření a doporučení k vodě, kterou nakupujeme od Dlouhé Loučky.

Sdělení o tvrdosti vody ve vodovodu v Šumvaldu: „S mírnou tvrdostí je nutné se smířit, poněvadž každá úprava přirozeného složení vody vodu spíše poškodí.

Vyhláška určující kvalitu vody - 242/2004 Sb. - udává doporučené minimální koncentrace hořčíku 10mg/litr a vápníku 30 mg/litr. Přiměřená tvrdost pitné vody je tedy ze zdravotního hlediska žádoucí.

Spotřebitelům se **doporučuje pravidelně čistit** konvice na ohřev vody (Osvědčená metoda: večer ohřát v konvici asi 1 litr vody, přivést k varu, přidat 1 lžičku kyseliny citronové, občas vařečkou promíchat a nechat do rána rozpouštět. Ráno mechanicky dočistit například houbou a vypláchnout. Možno použít též ocet.)

Dále se **nedoporučuje** ohřívat vodu v bojleru na více než 60°C. Tím se sníží vylučování "vodního kamene" na minimum.“

### **Tvrdost vody (obsah vápníku + hořčíku)**

Tvrdost vody je v praxi dána obsahem vápníku a hořčíku ve vodě. Určit **optimální** tvrdost vody je velmi obtížné, poněvadž jinou tvrdost vody požadujeme u vody k pití (střední tvrdost) a jinou například u vody pro praní prádla či vaření (zde je vhodnější voda měkká). Zvýšená tvrdost vody způsobuje usazování vodního kamene.

Tvrdost vody se vyjadřuje v **milimolech** v jednom litru vody (mmol/l) nebo ve **stupních německých** (°N nebo °dH), při čemž platí, že 1 mmol = 5,6 °N.

Pitná voda	mmol / litr	°N ; °dH
velmi měkká	< 0,5	< 2,8
měkká	0,7 – 1,25	3,9 – 7
středně tvrdá	1,26 – 2,5	7,01 – 14
tvrdá	<b>2,51 – 3,75</b>	14,01 – 21
velmi tvrdá	> 3,76	> 21,01

**Tvrdost vody ve veřejném vodovodu v Šumvaldu je 2,6 mmol, t.j. 14,6°N, t.j. prakticky střední tvrdost.**

**Z hlediska použití vody k pití je tato hodnota ideální. Tento ukazatel je důležitý pro nastavení množství pracího prášku při praní nebo pro myčku nádobí.**

### Fyziologický význam vápníku a hořčíku v organismu

**Tvrdost vody má pro lidský organismus zásadní zdravotní význam.**

**Význam hořčíku.** Hořčík hraje důležitou roli jako kofaktor a aktivátor více než 300 enzymatických reakcí včetně glykolýzy, metabolismu ATP, transportu prvků (např. Na, K a Ca) přes membrány, syntézy proteinů a nukleových kyselin, nervosvalové dráždivosti (svalové kontrakci) atd. Nedostatek hořčíku zvyšuje u člověka riziko různých patologických stavů jako jsou cévní spazmy, hypertenze, srdeční arytmie, arterioskleróza, akutní infarkt myokardu, pravděpodobně též diabetes mellitus II. typu a osteoporóza. Tyto vztahy zjištěné v řadě klinických i epidemiologických studií jsou v poslední době stále více podporovány i výsledky mnoha experimentálních prací na zvířatech. Doporučeny denní příjem hořčíku činí přibližně 5-6 mg/kg/den, pro dospělého člověka (70 kg) tedy asi 350-400 mg/den. Vyhláška MZ ČR č. 293/1997 Sb. „o způsobu výpočtu a uvádění výživové hodnoty potravin...“ uvádí **doporučenou denní dávku 300 mg hořčíku/osobu/den.**

**Význam vápníku.** Vápník je součástí kosti a zubů. Dále je nutný pro nervosvalovou dráždivost (snižuje ji), správnou funkci převodního systému myokardu, srdeční a svalovou kontraktilitu (stažitelnost), přenos nitrobuněčné informace a pro srážení krve – převádí protrombin na trombin. Nejznámějším projevem nedostatku Ca je osteoporóza (řidnutí kosti) a osteomalacie (měknutí kostí); mezi méně známé, ale prokázané poruchy patří např. zvýšený krevní tlak. O řadě dalších chorob se diskutuje na základě získaných epidemiologických poznatků. Vyhláška MZ ČR č. 293/1997 Sb. „o způsobu výpočtu a uvádění výživové hodnoty potravin...“ uvádí **doporučenou denní dávku 800 mg Ca/osobu/den.** U některých skupin obyvatel však může být potřeba vyšší.

Uvedená hodnota tvrdosti je z roku 2021 a téměř se nemění, poněvadž pitná voda ve vodovodu pochází z podzemního zdroje, jehož složení kolísá jen nepatrně.

(Josef Rychlý)

## 150 let knihovny v Šumvaldě

**„Knihami jsme spojeni s nejlepšími lidmi všech dob a národů“**

T.G.Masaryk

Vraťme se trochu do historie. Za první mezník v rozvoji veřejných knihoven lze považovat 11. a zejména 12. století. V prostředí evropských středověkých měst rostla potřeba vzdělaných lidí – úředníků, písařů, lékařů, právníků. Proto byly zakládány měšťanské školy, které poskytovaly vzdělání jak v mateřském, tak i latinském jazyce. Městské školy a univerzity vytvářely sbírky knih potřebných k výuce. Knihovny už nebyly výsadou pouze klášterů a vládnoucích panovníků.

V našem prostředí vznikla v roce 1771 První čtenářská společnost v Praze pod názvem Learned Club (Učený spolek). Pod vládou Habsburků bylo v roce 1811 povoleno k půjčování knih, vydávaných v latině a němčině, uděleno jen Praze, Brnu a Olomouci. V té době se ale už rozmáhaly „pokoutní zápůjční knihovny“, které šířily „zakázané knihy“ psané také v češtině. Teprve v roce 1848 bylo otevřeno 50 obecních knihoven. Knihovny se stávají veřejnou institucí s úkolem pomáhat při rozvoji řemesel a zemědělství. Mezi lety 1870 až 1890 vznikají masové osvětové spolky, čtenářské společnosti i studentské akademické spolky. Ty budují své knihovny a za poplatek zpřístupňují své sbírky veřejnosti.

Tak se i u nás v Šumvaldě sešli nadšenci, kteří roku 1871 založili čtenářský spolek Svatopluk, který mimo čtenářskou činnost působil i jako organizátor ochotnického divadla až do roku 1926. V roce 1872 pak v budově staré školy ze sbírek svých členů založili Místní lidovou knihovnu. Ta slouží občanům nepřetržitě (i přes obě světové války) již 150 let.

Jako knihovníci působili: Jan Filip, Josef Grus, Bořivoj Filip, Zikmund Kyselý, Jan Kouřil, Antonín Kaller, Jindřich Kasal, Jana Ungerová a od roku 1978 dosud Ivana Smrčková. Za 150 let stěží spočítáme, kolik čtenářů prošlo knihovnou a kolika knihami se potěšili. V každém případě i nyní, kdy knihám konkurují počítače, mobily, televize, film a divadlo, má tištěné slovo stále své věrné čtenáře, kteří svou fantazii a poznání rozvíjejí četbou knih.

Naše knihovna nyní eviduje 66 stálých čtenářů, navštíví ji ročně přes 1500 lidí. Za dobu mého působení bylo vypůjčeno přes 110 000 knih, i když v době omezení Covidem 19 a záplavou, jež naši vesnici předloni postihla, byla návštěvnost knihovny podstatně nižší.

Česká republika má nejhustší síť veřejných knihoven a ve čtení patříme celosvětově na 4. místo, což potvrdila srovnávací studie Nadace Billa a Melindy Gatesových, zveřejněná v roce 2016. Průměrně strávíme čtením 33 minut denně a doma máme 250 knih. A která z knih je nejčtenější? V celosvětovém měřítku vede s 3,9 miliardami prodaných výtisků Kniha knih, tedy Bible, ze které uvádím citát:

**„Čas je řeka a knihy jsou lodě. Mnohé svazky se vydají po proudu, ale ztroskotají a navěky uvíznou na písčíně. Jen málo, pramálo z nich odolá zkouškám času a přežije, aby požehnalo budoucím věkům.“**

*(Ivana Smrčková)*



### **PŘÍSPĚVKOVÉ A ZÁJMOVÉ ORGANIZACE**

Základní škola Šumvald

pořádá ve středu 6. 4. 2022

od 12.00 do 18.00 hodin

## **ZÁPIS ŽÁKŮ DO 1.TŘÍDY**



Bližší informace Vám podá:  
ředitelka ZŠ Šumvald Mgr. Šárka Kallerová, tel. 736 646 986  
ředitelka MŠ Šumvald Mgr. Eliška Skácelová, tel. 739 370 772  
další informace na: [www.zssumvald.cz](http://www.zssumvald.cz)



**CHARITA  
PRO UKRAJINU**

Sbírka je určena na podporu lidí zasažených válkou na Ukrajině a slouží k zajištění základních potřeb, jako jsou voda, potraviny, hygienické prostředky či přístřeší.

**Č. ú.: 55660022/0800, VS 104**

 **Charita**  
Česká republika

## NĚCO Z HISTORIE ...

### Dostavby a opravy šumvaldského kostela – vzpomínky pamětníka V. Krestýna

Pozdně románský kostel sv. Mikuláše je výraznou dominantou obce, ležící na severní výspě rovinaté Hané. Obklopen při něm založeným hřbitovem, na němž odpočívají přes dvě desítky generací obyvatel Šumvaldu; původně dřevěný, posléze vystavěn z kamene a vápna, opatřen zvony, z nichž největší odměřuje čas v obci po staletí. Původní kostel v průběhu své existence doznával stavebních úprav, rozšíření, potřebných oprav. Na všech se nezbytně podíleli také Šumvaldští svým pracovním a řemeslným umem. Z doby před více jak šedesáti lety se nám k těmto pracím dochovalo toto svědectví:

Zámečník, pan Viktor Vítězslav Krestýn (1888–1966) z čp. 239, na Chaloupkách, zachytil písemně v roce 1958 svoje poznatky ohledně rekonstrukce a oprav šumvaldského kostela, včetně své účasti na nich. Z jeho zápisků vybíráme a současnému čtenáři předkládáme následující zajímavé podrobnosti (s drobnými úpravami původního rukopisu): „Roku 1929 se opravoval zvenčí náš kostel: dávali na něm a na věži novou omítku. Já jsem tam dělal všechny nové žlaby, úžlabí, oplechoval věžku, natíral její křížek; její báni jsme očistili a dali do ní doklady o opravě. Též jsme natírali ciferníky od hodin a u zvonů jsem dával nová ložiska, i u pozdvihováčku. Při sundávání staré omítky přišli zedníci na datum stavby kostela z roku 1361. Je na průčelní oltářní stěně zvenčí. Opravovalo se za pana faráře Štromra, který je u nás v Šumvaldě i pochován. Byl to opravdový kněz lidumil.“

Pan Krestýn zavzpomínal také, jak opravoval zámek u vstupních dveří do sakristie: „Při opravě tohoto důkladného díla dnes, napadlo mě uvést zápis výrobce z tehdejší doby, co jsem v něm našel při menší opravě v roce 1923 a který jsem tenkrát odevzdal panu faráři Strašákovi do úschovy pro farní kroniku. V zápise v zámku bylo uvedeno: Zámek na přístavbu nové sakristie při kostele sv. Mikuláše v Šumvaldě, jenž vyhořel, a jeho střecha a sakristie jako přístavba celá dřevěná také, zhotovil ze zámku úsovského zbrojír a kovář na rozkaz pána úsovského zámku. Datum bylo psáno jistě dle tehdejšího zvyku buď v záhlaví na přední straně listu, který byl částečně poškozen zavíráním a otvíráním klíčové zásuvky a zbylo jen znatelné M – C – X – X [torzo letopočtu v latině – JČ] a další už chybělo. Dále bylo uvedeno, že se staví litá věž. Dle místní paměti našich občanů se dosud vypráví, že ji stavěli 70 roků, každý rok robotně, s povinnou dodávkou mléka a vajec na hašení a tvrdost stavby, jež prý prováděli tehdy takto: utvořili z kládí otesaných z vnitřní strany obednění z obou stran, do toho narovnali dobrý kámen a rozpuštěné vápno hašené mlékem a namíšené vaječným obsahem. Je dosud zdivo tak pevné, jak z nynějšího cementu...“ Tolik zajímavá sdělení pana V. Krestýna ze dne 5. 5. 1958, která – byť představují jen střípky skutečnosti – navozují atmosféru dob dávno i nedávno minulých.

(Jaroslava Čajová)

#### Šumvaldské noviny

Noviny obce Šumvald/Periodický tisk územního samosprávného celku/Vychází 11 čísel do roka/Obec Šumvald, Šumvald č. 17, PSC 783 85/číslo "březen 2022" vydáno dne 10.3.2022/evidenční číslo MK ČR E 12535/Vydavatel: Obec Šumvald, 783 85 Šumvald 17, IČ 00299537, www.sumvald.cz / e-mail: [redakceSN@seznam.cz](mailto:redakceSN@seznam.cz)